



MARTÍ DOMÍNGUEZ

Bodegó amb peixos



LUOSA

Mirant l'illa Ferrera, em sorprèn tot una mica. La naturalesa espectacular, situacions que prenen a contrapeu l'escalador més famós. El descobriment de les illes Columbretes n'és el primer motiu d'admiració; aquelles illes volcàniques aparegudes de sobte al bell mig del mar. Des del vaixell, un dels guies assigna els noms als illots: la Ferrera, la Foradada, el Bergantí, l'illa Grossa... Atraquem en el port natural, que és el cràter del volcà, amb la fabulosa penya del Mascarat. Aquell enclavament alguns l'anomenen Port Tofiño, en honor d'un brigadier de l'armada que va escriure, l'any 1789, el seu singular *Derrotero de las costas de España en el Mediterráneo*... Tofiño, és un nom estrany, però tot, en aquell moment, té alguna cosa de fabulós. Potser és el viatge, la insolació, el mareig...

Posar peus en terra és un descans, i mirar a mar obert, amb el llevat (supose que és llevat) esvalotant-me el cabells, amb la Ferrera en primer terme, emboirada entre lluentors, em fa respirar a gust... És una mar salvatge, amb unes perspectives inesgotables. L'horitzó sembla tan insondable com la fondària de la mar o com les altures d'un cel esbatanat, a vessar de gavines que xisclen i d'un falcó de la reina que s'allunya sense esforç. És un ocell elegant, i m'ha fet

l'efecte que ha intentat en la seua fugida apressar d'esma una gavina. Els guies m'han advertit que vaja alerta amb els escorpins, que aquella illa n'és a vessar: "és com la picadura d'una vespa, però quatre vegades més", m'explica el més veterà.

Camine, doncs, a poc a poc per entre pedres emblanquinades pels excrements dels ocells marins: acompanye una expedició de biòlegs que estudien una plaga que afecta l'alfals arbori (*Medicago arborea*), una de les plantes protegides del paratge. Fa unes setmanes han introduït un enemic natural per tal de controlar-la, i ara comproven amb entusiasme el total èxit del seu treball: el depredador natural ha acabat amb la plaga artificial dels *Medicago*. De tota manera, no puc deixar de pensar que ara, en aquella illa, conviu un depredador més. Què mengen tots aquells escorpins? I què menjaven tots aquells escurçons que donaren nom genèric a les illes? Em sobta que en una extensió de terra tan petita troben refugi animals tan verinosos, i en nombre tan abundant. Ja Escolano escribia: "*Los romanos la llamaron Colubraria y nosotros Moncolobrer por las muchas culebras que allí se crían que bastaron a hacerla inhabitable. Por lo mismo tuvo entre los griegos el nombre de Ophiusa, que significa, como lo nota Plinio, tierra culebrina*"... Terra de colobres, terra d'escurçons, terra d'escorpins...

Em capbusse en la mar, en les aigües transparents de la badia. La vesprada cau a poc a poc, i la mar s'omple d'ombres i de peix. M'entretinc amb les salpes que pasturen mentre fan el seu característic balloteig. Recorde vagament un passatge de Josep Pla, que ara reproduesc: "Veure una mola de saupes, devorant la vegetació d'un escull xipotejant i fent bullir l'aigua amb el llampec del peix girant tantost sobre el blau de l'esquena com sobre el platejat del ventre és un espectacle divertit." Em submergesc tan sols per empipar-les: m'agrada mesclar-me entre elles, mirar-les de prop, els seus cossos zebraats de ratlles grogues, la seua boqueta primmirada, de cul de gallina. La salpa, com a bon peix herbívor, és l'espàrid més estúpid del Mediterrani, i tan sols per això té el seu interès. De sobte, em trobe cara a cara amb un preciós dèntol que ha acomès la molada estranyament sense descobrir-me... El dèntol fa un gir a la desesperada, un gest que es podria definir com un marxa enrere, però en la inèrcia del seu moviment esbiaixat encara intenta llançar un mos a una salpa encauada. Al bell mig de la badia del port Tofiño, em sorprèn descobrir el feréstec espectacle de la vida i de la mort. Tot aquell procés invisible als nostres ulls de turista admirat, però que s'esdevé a cada instant, d'una manera tan real i aclaparadora com la cristal·lina profunditat del mar.